

Kinnitatud

Vanaküla-Holvandi küla

üldkoosolekul 25.01.2009

ja täiendatud 11.12.2010

VANAKÜLA JA HOLVANDI KÜLA ARENGUKAVA

AASTATEKS 2009 - 2019

Vanaküla 2010

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. VANAKÜLA JA HOLVANDI KÜLA HETKEOLUKORD	5
1.1 Ajalooline taust.....	5
1.2 Asukoht.....	5
1.3 Küla elanikkond.....	6
1.4 Küla looduslikud olud	6
1.5 Küla majanduslikud olud.....	7
1.6 Küla infrastruktuur	7
1.7 Külaelanike koostöö	8
2. SWOT ANALÜÜS.....	10
3. VISIOON JA EESMÄRGID	12
3.1 Vanaküla ja Holvandi küla visioon aastaks 2015.....	12
3.2 Arengu eesmärgid ja ülesanded nende saavutamiseks	12
3.3 Olulised valdkonnad küla arengus.....	14
4. TEGEVUSKAVA	17
5. ARENGUKAVA ELLUVIIMINE.....	19
5.1 Arengukava elluviimine, seire ja hindamine	19
5.2 Küla arengukava seos valla arengukavaga	19
KOKKUVÕTE	20
LISAD	Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.
Lisa 1. Vanaküla ja Holvandi küla aerofoto	
Lisa 2. Kultuurimälestiste kaart	

SISSEJUHATUS

Vanaküla ja Holvandi küla arengukava on koostatud perioodil detsember 2008-jaanuar 2009. Arengukava valmimisele on kaasa aidanud MTÜ Vanaküla-Holvandi Külaselts, Seltsing Virmalis'e, Põlva Vallavalitsus ja aktiivsed külaelanikud.

Käesoleva arengukava loomisel on väga oluliseks peetud, et kogu arengukava sisu oleks läbi arutatud enamuse Vanaküla ja Holvandi küla elanikega. Mida suurem on arengukava valmimisel kaasatud külaelanike arv, seda usaldusväärsem on arengukava ja motiveeritumad külaelanikud selle arengukava elluviimisel. Detsembri algul korraldati külakoosolek, kus osalesid külaelanikud ja Põlva vald. Koosolekul selgitati välja külaelanike arvates küla tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud ning esialgne tegevuskava. Järgnevalt koostas viie liikmeline töögrupp arengukava, tutvudes küla ajaloo, kaartistades hetkeolukorra, koostades lähtuvalt koosoleku tulemustest eesmärgid ja ülesanded eesmärkide täitmiseks. Töögrupp kohtus vahepeal erinevate külaelanikega ning täpsustas nende arvamuse küla tulevikust. Jaanuari keskpaigast oli arengukava Vanaküla Raamatukogus kõigile huvilistele tutvumiseks kättesaadav ning kuu lõpus toimus uus külakoosolek, kus osalesid külaelanikud ning koosoleku protokolliga kinnitati arengukava. Jaanuari lõpus viidi arengukava Põlva Vallavalitsusse tutvumiseks ja kinnitamiseks.

Arengukava eesmärgiks on Vanaküla ja Holvandi küla:

- kohaliku kultuuri ja ajaloopärandi säilitamine;
- välja ehitada funktsionaalne külakeskus;
- luua kaasaegne infrastruktuur;
- seltskondliku ja kultuurielu edendamine;
- sportlike ja tervislike eluviiside propageerimine;
- luua terve ja turvaline küla.

Käesolev arengukava koosneb viiest peatükist. Esimene peatükk käsitleb Vanaküla ja Holvandi küla ajalugu, kirjeldab küla asukohta, elanikkonda, looduslikku ja majanduslikku olukorda, infrastruktuuri ning külaelanike koostööd. Teises peatükis on

Vanaküla ja Holvandi küla SWOT analüüs. Kolmandas peatükis on välja toodud visioon aastaks 2015, eesmärgid ja ülesanded eesmärkide täitmiseks ning olulisemad valdkonnad küla arengus. Neljandas peatükis on Vanaküla ja Holvandi küla tegevuskava aastateks 2009-2015. Viies peatükk kirjeldab, kuidas antud arengukava elluviiakse ja hinnatakse tulemusi.

Arengukava on kooskõlas Eesti Vabariigi seaduste ja määrustega ning KOV arengukavaga. Sellest saavad otseselt kasu Vanaküla ja Holvandi küla elanikud ning kaudselt kasu Põlva vald ja teised valla elanikud ning turistid.

Arengukava on aluseks Põlva Vallavalitsuse, MTÜ Vanaküla-Holvandi Külaseltsi ning Seltsingu Virmalis'e tegevusteks, erinevatest fondidest investeeringute taotlemiseks ning külarahvale ühistegevuse planeerimiseks ja korraldamiseks. Arengukava on suurepäraseks infoallikaks Vanaküla ja Holvandi küla vastu huvitundvatele isikutele.

1. VANAKÜLA JA HOLVANDI KÜLA HETKEOLUKORD

1.1 Ajalooline taust

Vanaküla ja Holvandi asuvad lähestikku Põlva vallas Miiaste-Partsi maantee ääres, Lutsu jõe ülemjooksul. Holvandi vanim osa on Vanaküla, mille kohta on andmeid aastast 1627 (Wanna kuella).

Vanaküla kunagisest algkoolist 700 m kaugusel metsa sees on arheoloogia-mälestistena kaitse all kümme kändkääbast (I aastatuhande teine pool). Legend räägib, et Peeter I olevat seal oma sõjaväega soo-oja ületanud nahast valmistatud silla (siiani nimetatakse Nahksilla) abil ning kääbastesse oma hukkunuid sõdureid matnud. Vanakülas on ka rootsiaegne maa-alune kalmistu nn Kalmete mägi, mis on olnud kasutusel 13.-18. sajandil. Seal on leitud puukirstusid, kuhu oli kaasa pandud isegi mõõgad. Külas asub Anne kadakaga (iidne kadakas) ohverdamiskoht, mis asus kunagi väga vaese inimese talu hoovis.

Aastatel 1893-1896 õppis Vanaküla Vallakoolis kirjanik Jaan Vahtra. 1922.aastal moodustati Vanaküla Rahvaraamatukogu Selts. Selts asus Vanaküla Koolimajas ja tegeles raamatute laenutamise ja pidude korraldamisega. Pidude sissetulek läks seltsile raamatute ostmiseks. 1936-dal aastal loodi laulukoor Hõbelained ning käidi ka Tallinna XI Üldlaulupeol. 1940.a. likvideeriti raamatukogu ja avati uuesti 1946.a. Raamatukogu juures on tegutsenud laulukoor, orkester, käsitööring ja näitering.

Vanaküla ja Holvandi külad on kuulunud eelnevalt järgmistesse kolhoosidesse:

Ustav Ülo, Kirovi kolhoos(1954-...), A. H. Tammsaare nim. kolhoos(...-1970), Taevaskoja (1970-1993), Holvandi POÜ (1993-1995).

Vanaküla Algkool suleti 1975. aastal ja taasavati 1993. a uues majas vana koolimaja kõrval ja jällegi suleti 2000. a Peale seda kolis sinna raamatukogu. 2007. a veebruaris loodi Vanaküla ja Holvandi naaberkülade elurõõmsate ja aktiivsete inimeste ühise tegevuse arendamise eesmärgil seltsing Virmalis'e ja aasta lõpus ka MTÜ Vanaküla Holvandi Külaselts.

1.2 Asukoht

Vanaküla ja Holvandi küla asetsevad Põlva maakonna keskosas ja Põlva valla kirdepooles osas. Külad asuvad kõrvuti Miiaste-Partsi maantee ääres ning neid eraldab Lutsu jõgi (vt.lisa 1 aerofoto). Küla kaugus Põlva linnapiirist on ligikaudu 8 km ning vallakeskusest ligikaudu 10 km. Tartu-Räpina maanteele Moostesse jääb 18 km. Suurem Põlva-Tartu maantee asetseb ligikaudu 10 km kaugusel.

Vanaküla ja Holvandi küla asend võimaldab külaelanikel käia tööl nii Põlvas, kui ka lähimates linnades Võrus ja Tartus.

1.3 Küla elanikkond

Vanakülas elab 01.01.2008 seisuga 48 elanikku ja Holvandis 126 elanikku. Vanaküla ja Holvandi küla elanikkond on aastate jooksul olnud suhteliselt stabiilne. Külas elab ka palju inimesi, kes ei ole sissekirjutatud, aga osalevad aktiivselt küla arengus. Seepärast on raske hinnata, kui palju elanikke tegelikult Vanaküla ja Holvandi külas on.

1.4 Küla looduslikud olud

Vanaküla ja Holvandi küla asuvad looduslikult kaunis kohas, kus vahelduv reljeefsus ja kaunid metsad ning hooldatud põllumaa kujundavad ilmet. Küla läbib Lutsu oja, mida ääristavad mitmes kohas allikad.

Holvandi külas asub Kiisa järv, mis oma vee väga pruuni värvuse tõttu on tähelepanevad isegi Euroopa järvede hulgas. Maastikuliselt on see ala Kagu-Eesti lavamaa osa, mida lõhestavad kohati mattunud vanad orud, milles säilinud nõgudes asuvad vaadeldavad järved. Üks suurem mattunud orgude süsteem kulgeb enam-vähem põhjast lõunasse; Holvandi ja Timo vahel, nn. Kivijärve orus, asub selles rida järvi. Põhja poolt loetledes on tähtsamad Holvandi Kiisajärv, Holvandi Kivijärv, Kastjärved, Pikamäe järv, Partsi Saarjärv ja Timo Mustjärv. Holvandi Kivijärv (5,9 ha) on ilus kirde-edelasuunaline järv 1,5 km Holvandist lõuna pool. Ehkki ümbrus on võrdlemisi tasane, osutub järv üllatavalt sügavaks (sügavaim koht - 18,2 m - on suure kivi ja talu joonel); see kinnitab oletust, et järv paikneb vanas mattunud orus. Järve ümbritseb peamiselt segamets, paiguti

rabamännik, paiguti soine heinamaa. Järve ääres on suuri rändrahnne, millelt pärineb järve nimi. Vees on palju linaleokive. Kaldad on järsu profiiliga, kõvad, veepiiril enamasti õõtsikulised; kõvemat liivast perve leidub järve kagu- ja idakaldal. Põhja katab paks mudakiht. Enam-vähem umbjärv, mis toitub sademete veest. Vesi on punakaspruun või pruunikaspunane ja vähe läbipaistev (0,9-1,0 m) ning väga tugevasti kihistunud. Järv on taimevaene, liike leiti ainult 9. Fütoplanktonit on vähe, kuid V. Kõvask on leidnud ühe haruldase ikkesvetika. Zooplanktonit on veidi rohkem ja selles leidub hulk rabaomaseid vorme, samuti küürikut ja suuri kiivrikke. Esineb järvekäsn. Järves elutseb veekonn, mis annab tunnistust röövkalade vähesusest või puudumisest. Kaladest esinevad haug, ahven ja koger. Järv on teataval määral kasutatav kalaspordiks ja ujumiseks, peamiselt aga tähtis maastikuelemendina ja omapärase ökosüsteemina.

Vanakülas asub kultuurimälestiseks kuulutatud ohverdamiskoht, kääbas ja kalmistu ning Hovandis kümme kääbast (vt lisa 2). Kääpad olid tuntud juba 19. sajandil ja neid on mainitud toleaege teadusmehe Jaan Jungi märkmetes. Kääpad on olnud matusepaigaks I aastatuhande I ja II poolest. Vanakülas asuva kääpa näol on tegu küttide-kalastajate matusepaigaga I aastatuhande II poolest.

1.5 Küla majanduslikud olud

Vanakülas asub külakeskus, kus on raamatukogu, sotsiaaltöötaja vastuvõtt, politsei vastuvõtt, külavanema vastuvõtt, AIP, seltsituba. Külakeskus vajab renoveerimist ning sisustus ja tehnika uuendamist.

Vanaküla ja Holvandi külas puuduvad nii kauplus, kool, lasteaed, postiasutus ja söögikoht. Lähim kauplus ja söögikoht asub Põlvas ~9 km kaugusel. Lapsed käivad Põlvasse lasteaeda ja kooli.

1.6 Küla infrastruktuur

Transport ja teed

Bussiliiklus Vanakülas ja Holvandis on puudulik. Nädalalõpus ei sõida mitte ühtegi bussi. Holvandi küla läbib raudtee ning on olemas ka rongi ooteplatvorm. Rongiga on võimalik

sõita Põlva, Tartu või Oravale. Põlva ja Tartu väljub rong ainult hommikul vara ning tagasi õhtul kella 19 ajal.

Küla teed on kaetud kruusakattega. Teed on aastaringselt rahuldavas olukorras ja läbitavad. Probleemiks on suveperioodil rohkelt tolmavad teed. Täiendamist vajavad liiklusmärgid ja ja küla viidad.

Elekter

Küla on täielikult elektrifitseeritud. Aegunud liinid ja alajaamad vajavad renoveerimist, pinge on madal.

Prügimajandus

Alates 1. veebruarist 2007 läks Põlva vald üle korraldatud olmejäätmeveole, kus konkursi tulemusena omandas jäätmeveo ainuõiguse (kuni 16.07.2009) AS Cleanaway.

Korraldatud jäätmevedu puudutab valdavat osa valla elanikest, sest seadusandlusest tulenevalt peavad sellega liituma kõik jäätmevaldajad (eramajad, asutused ja ettevõtted, korteri- ja majaühised, kortermajad jne.).

Põlva vald on paigaldanud avalikuks kasutamiseks jäätmevõetuspunkti Holvandi bussipaviljoni kõrvale, kuhu saab viia vanapaberit ja pappi, paber- ja segapakendit ning klaaspakendit.

Probleemiks on, et osa linnarahvast ja valla elanikest viib ikka prügi metsa.

1.7 Külaelanike koostöö

Külas tegutseb 2007. a maist seltsing Virmalis' e, mille eestvõtmisel valiti kahele külale (Vanaküla ja Holvandi) ühine külavanem. Kuni selle ajani oli külarahvas väga passiivne omavahel läbi käima. Suheldi vaid naabritega, lähemate tuttavate või sugulastega, ei olnud ühtegi ühisüritust. Kuid nüüdseks on olukord muutunud. 2007. aasta suvel korraldati külakeskuse korrastamise talgud.

2007. a. tehtud tööd ja korraldatud üritused:

- rajati projektikohane külakoda;
- rajati haljastus (peenrad, istutatud puud ja põõsad);

- rajatud puhke- ja lõkkeplats, varjualune, lipumast, pingid jne.
- külapäev, jaanipäev, jõuluajal korraldati lastele üritusi jne.

Suve lõpus tekkis külavanema eestvedamisel ja koos tegutsenud seltsingulistel ning teistel külakeskuse rajamistalgutel osalenutel soov küla kiirema arengu ja parema käekäigu tagant tõukamiseks asutada MTÜ. 2007. aasta detsembris registreeriti MTÜ Vanaküla-Holvandi Külaselts.

MTÜ Vanaküla-Holvandi Külaseltsi ja Seltsing Virmalis'e 2008. a. tegevused:

- rajatud külakeskuse juurde välisvalgustus ja paigaldatud õuerajatistele vooluvõtu kohad;
- laste mänguväljaku sisustamine/ rajamine;
- välikäimla ehitus;
- „Teeme ära“ programmi raames Vanaküla ja Holvandi küla koristustalgud;
- seltskonnatantsu kursused;
- ühisürituste (rotiaasta vastuvõtmine, volbriöö jne) ja koosolekute korraldamine;
- käsitöö ring;
- soetatud spordi- ja vabaaja veetmise inventar (võrkpalli komplekt, korvpall ja rõngas, koroona laud ja tarvikud, malelaud).

2. SWOT ANALÜÜS

<p>Tugevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuumiku/sädeinimeste olemasolu; • Külavanema olemasolu; • MTÜ Vanaküla Holvandi Külaseltsi ja seltsingu Virnalis'e olemasolu; • Raamatukogu/külakeskuse olemasolu; • Alustatud vabaaja veetmise võimaluste väljaehitamisega; • Traditsiooniliste ürituste toimumine; • Külarahva omavaheline suhtlemine on hoogustunud; • Turismi- ja loodusväärtuste olemasolu; • Seotus kultuuritegelase Jaan Vahtra koolitee algusega Vanaküla vallakoolis. 	<p>Nõrkused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Külakeskuse hoone koos olemasoleva juurdeehitusega on amortiseerunud; • Vabaaja veetmise võimaluste ehitamine pooleli (palliplatsi, ujumiskoha, külakiigu puudumine); • Külaviitade puudumine; • Bussipaviljoni puudumine Vanakülas; • Ootepaviljoni puudumine Holvandi raudteejaama ooteplatvormil; • Holvandi raudteejaama ooteplatvormi juurde puudub normaalne ligipääs (pime ja tee puudub); • Teeolud kehvad ja puudulik teehooldus (lumetõrje, tolmutõrje); • Kõrvalteedel puudulik liiklusmärgistus; • Lutsu oja truup on amortiseerunud ja tõus ohtlik; • Lutsu oja on kinnikasvanud ja reostatud; • Himmaste analoogjaam vajab digitaliseerimist; • AIP on amortiseerunud; • Elektripinge madal; • Probleeme veevarustusega (suvel kaevud kuivad); • Lastele huvialaringide puudumine; • Kuritegevus (vargused).
---	---

<p>Võimalused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanaküla külakeskuse hoone rekonstrueerimine; • Interneti võimaluste loomine; • Valla teede remont ja tolmuvabaks muutmine; • Riigiteede remont, tolmuvabaks muutmine ja lumetõrjeks parem valmidus; • Teededele külaviitade ja liiklusmärkide täiustamine; • Puurkaevude rajamine; • Külakeskuse spordiväljaku väljaehitamine; • Külakeskusele piirdeaia ehitamine; • Ootepaviljoni paigaldamine Vanaküla bussipeatusesse ja Holvandi raudteejaama; • Holvandi raudtee ooteplatvormini tee ehitamine ja valgustamine; • Lutsu oja puhastamise uuringuprojekti tellimine (Kauksi veskitammi taastamise võimalikkus); • Lasteringidele juhendaja leidmine; • Külakeskuse juures oleva vallamaa hooldamine; • Holvandisse korrusmaja juurde väikelastele mänguväljaku ehitamine. 	<p>Ohud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elanikkond muutub passiivseks; • Elanike vähenemine; • Bürokraatlik asja-ajamine; • Info kättesaadavus on piiratud; • Elanike vähenemine; • Finantsvahendite puudumine; • Valla ühinemisel linnaga ääremaastumise oht; • Töökohtade puudumine; • Kuritegevuse suurenemine.

3. VISIOON JA EESMÄRGID

3.1 Vanaküla ja Holvandi küla visioon aastaks 2019

Vanaküla ja Holvandi küla on turvaline, mainekas ja väärtustatud elukeskkonnaga elamispiirkond. Piirkonnas on säilinud kaunis looduskeskkond. Elanikkond on aktiivne ja tervislike eluviisidega. Vanaküla ja Holvandi külakeskuse juures on küllaldased võimalused vaba-aja veetmiseks ning on arenenud loodusturism.

Tänu kogukonna aktiivsusele on paranenud küla üldilme:

- Rekonstrueeritud külakeskuse/raamatukogu hoone ning abiruumid;
- külakeskuse ümbrus hooldatud;
- rajatud spordiplats, matkarada;
- korrastatud majad ja nende ümbrused;
- puhtad teeääred ning hooldatud põllumaad jne.

Regulaarselt toimuvad külakeskuse korrastustalgud, külapeod, küla jaanipidu, küla jõulupidu, spordi/tervisepäevad, lasteüritused, õpiringid jne.

Külateed on aastaringelt heas seisukorras ja tolmuvabad. Igas majapidamises on kvaliteetne elektrienergia ja veevarustus.

Lutsu oja on puhastatud ja pakub silmailu nii kohalikele kui ka Vanaküla ja Holvandi külastajatele.

3.2 Arengu eesmärgid ja ülesanded nende saavutamiseks

1. Kohaliku kultuuri ja ajaloopärandi säilitamine:

- 1.1. Looduskeskkonna hoidmine ja keskkonnateadlikuse tõstmine;
- 1.2. Kultuuri ja rahvusliku omapära säilitamine;
- 1.3. Aktiivne kultuuri- ja seltskonnaürituste edendamine (külapäev, jaanipäev, jõulud, vastlapäev jne);
- 1.4. Aktiviseerida lasteringi tegevus;

- 1.5. Jätkata käsitöö ringi tegevust;
- 1.6. Jätkata MTÜ Vanaküla-Holvandi Külaseltsi ja Seltsingu Virmalis'e aktiivset tegevust;
- 1.7. Spordiürituste ja tervisepäevade korraldamine;
- 1.8. Jätkata seltskonnatantsu õppimist;
- 1.9. Külakroonika kogumine (fotod, artiklid, videod, veebilehe loomine);
- 1.10. Kohaliku ajaloo uurimine ja teabepäevade korraldamine;
- 1.11. Koolituste läbiviimine;
- 1.12. Regulaarselt korraldada talguid küla heakorra parandamiseks;
- 1.13. Luua koostöövõrgustik üle valla klubide ja ettevõtjatega eritasandil ja korraldada ühiseid tegevusi, sh kultuuriüritusi.

2. Funktsionaalne külakeskus:

- 2.1. Külakeskuse/raamatukogu hoone rekonstrueerimine (sh olemasoleva hoone juurdeehitis)
- 2.2. Külakeskusele piirdeaia ehitamine;
- 2.3. Spordiplatsi rajamine;
- 2.4. Grillikoja ehitamine;
- 2.5. Helitehnika hankimine väliürituste läbiviimiseks;
- 2.6. Parkla rajamine ja märgistamine;
- 2.7. Lõkkeplatsi, kõlakoja, mänguväljaku ja välikäimla korrashoid.

3. Kaasaegne infrastruktuur:

- 3.1. Tagada külateede korrasolek;
- 3.2. Tagada kvaliteetne elektrienergia;
- 3.3. Holvandi raudteejaama ooteplatvormi valgustamine ja juurdepääsutee rajamine;
- 3.4. Himmaste analoogjaama digitaliseerimine.

4. Terve ja turvaline küla:

- 4.1. Luua toimiv naabrivalve;
- 4.2. Propageerida elanikkonnale tervislikke eluviise ja karskuspõhimõtteid;
- 4.3. Regulaarsete ühitalgude jätkumine;
- 4.4. MEIE tunde tekitamine külaelanike seas;
- 4.5. Kaitsta kohalike väikeettevõtjate huve;

- 4.6. Arvestamine kohalike elanike huvidega;
- 4.7. Tagada kohalike inimeste turvalisus;
- 4.8. Parandada paikkonna heakorda.

5. Vanaküla-Holvandi küla on tunnustatud ja teatud koht:

- 5.1. Võimaluse loomine külakeskuses küla ajaloo ja loodusväärtuste tutvustamiseks (infovoldikud, viidad, kaardid, veebileht jne);
- 5.2. Kena renoveeritud külakeskuse hoone (konverentsisaal koos kaasaegse videotehnikaga) ja rohked võimalused väliürituste korraldamiseks looduskaunis kohas;
- 5.3. Sädeinimeste olemasolu.

3.3 Olulised valdkonnad küla arengus (arengueeldused)

Infrastruktuur

Vanaküla-Holvandi küla elukeskkonna parendamiseks on oluline välja arendada kaasaegne infrastruktuur, millest saavad kasu küla elanikud, turistid, kohalikud ettevõtted jne. Vajalik on korras hoida, remontida ja tolmuvaabaks muuta külateed. Seejärel uuendada elektrialajaamu, et iga majapidamine oleks varustatud kvaliteetse elektrienergiaga. Himmastes asuv analoogjaam vajab digitaliseerimist, mis võimaldaks igal soovijal liituda kvaliteetse internetiühendusega. Samuti on vajalik Vanaküla bussipeatusesse paigaldada ootepaviljon ning Holvandi raudteejaama ooteplatvormini juurdepääsutee rajamine, valgustamine ja ootepaviljoni paigaldamine.

Antud tegevuste elluviimiseks on vajalik eelkõige Põlva Vallavalitsuse eestvedamine ja koostöö Lõuna Teedekeskus, Eesti Energia ja Elioniga.

Ühistegevus ja kultuurielu

Hästi korraldatud ühistegevuse kaudu saavad inimesed paremini rahuldada oma kultuurilisi, sotsiaalseid ja harrastusvajadusi.

Vanaküla-Holvandi küla ühistegevuseks on asutatud MTÜ Vanaküla Holvandi Külaselts ning seltsing Virmalis'e. MTÜ ja seltsingu eestvedamisel korraldatakse iga aastaseid

külakeskuse ümbruse korrastustalguid, külapäeva, jaanipäeva, jõulupidu jne. Ühistegevuse suurendamiseks kaasatakse järjest rohkem külaelanikke.

Ühistegevuse paremaks korraldamiseks ja elluviimiseks on vajalik külakeskuse II korruse rekonstrueerimine ja I korruse renoveerimine ning olemasoleva hoone juurdeehitise rekonstrueerimine käsitöö, kunsti- ja huviringide töötubadeks. Ühisürituste läbiviimiseks on vajalik spordiplatsi ja parkla rajamine, piirdeaia ja grillikoja ehitamine ning helitehnika soetamine. Ühistegeliku tööna hoitakse korras juba rajatud lõkkeplats, kõlakoda, mänguväljak ja välikäimla.

Küla ühistegevuse eesmärgiks on külaelanikele ja teistele soovijatele kaasaegse kooskäimiskoha loomine ja kvaliteetse vabaaja veetmise võimaluste loomine.

Kultuurielu edendamiseks korraldatakse erinevaid teabe- ja koolituspäevi, tähistatakse rahvuskalendri tähtpäevi ja külapäevi, korraldatakse tervise/spordipäevi, aktiveeritakse lasteringide tegevus ning jätkatakse käsitööringi ja seltskonnatansu kursuste läbiviimist jne. Kultuurielu mitmekesistamiseks on tähtis luua side ja korraldada ühisüritusi naaberkülade ja ka kaugemate külaseltsidega. See annab võimaluse väärtuslike kogemuste ja teadmiste vahetamiseks ja uute ideede genereerimisel ja teostamisel.

Kohaliku kultuuri säilitamiseks uuritakse küla ajalugu ning koostatakse külakroonika, mis on kõigile huvilistele külakeskuses kättesaadav.

Ühistegevuse ja kultuurielu edendamisel on tähtis osa MTÜ Vanaküla Holvandi külaseltsi ja seltsingu Virmalis'e tegevustel ja aktiivsel inimeste kaasamisel ning koostöö Põlva vallaga.

Külakeskuse arendamine

Külakeskuse olemasolu on külarahva ühistegevuse jaoks väga tähtis. Seega võib külakeskuse ja selle ümbruse väljaarendamist pidada üheks tähtsaimaks komponendiks külarahva heaolu tagamisel. Külakeskus ja külakeskuse hoone vajab rekonstrueerimist, et külarahval oleks võimalik korraldada erinevaid siseüritusi ja arendada ringide tegevust. Seejärel on vajalik külakeskuse sisustuse uuendamine ja tehnika soetamine (arvutid, audio- ja videotehnika).

Külakeskuse ümbrusesse on vajalik rajada spordiplats, grillikoda, piirdeaed ning autodele parkla. Samas on ka tähtis juba rajatud kõlakoja, varjualuse, lõkkeplatsi ja välikäimla korrashoid.

Külakeskuse arendamine vajab aktiivset koostööd Põlva Vallavalitsuse, MTÜ Vanaküla-Holvandi Külakeskuse, Seltsing Virmalis'e ja külaelanike vahel.

Terve ja turvaline küla

Inimeste käitumist mõjutab oluliselt keskkond, milles nad elavad, töötavad ja õpivad. Seepärast on oluline tervislike eluviiside propageerimine ja erinevate tervise/spordiürituste korraldamine.

Turvalisuse loomiseks on kohalike elanike initsiatiivil võimalik sisse seada toimiv naabrivalve. Naabrivalve liikumisega liitumine julgustab inimesi teatama tähelepanekutest ja korrarikkumistest, millesse nad seni ei sekkunud. Meil kõigil on turvalisem teades, et häda korral ei jää naaber ükskõikseks pealtvaatajaks.

Terve ja turvalise elukeskkonna saab luua aktiivsel külaelanike omavahelisel koostööl ja vallavalitsuse toetusel.

4. TEGEVUSKAVA

AEG	TEGEVUS, INVESTEERINGUOBJEKT	RAHASTAMISALLIKAS JA KOOSTÖÖ
2009-2010	Vanaküla-Holvandi külakeskuse rekonstrueerimine (<i>hoone põhiosa I ja II korruse siseruumid, trepp, aknad ja ukсед</i>) I etapp	Fondid, MTÜ, Põlva VV, külaelanikud
2009- 2015	Interneti võimaluste loomine	Põlva vald, Elion, MTÜ, fondid
2009-2010	Teedele külaviitade ja liiklusmärkide täiustamine	Põlva vald; MTÜ, Fondid Lõuna Teedekeskus
2011-2014	Külakeskuse spordiväljaku väljaehitamine	Põlva vald, Fondid, külaelanikud, MTÜ
2009-2010	Külaplatsile grillikoja ehitamine	Põlva vald, Fondid, külaelanikud, MTÜ
2011-2014	Külaplatsi piirdeaia ehitamine	Põlva vald, Fondid, külaelanikud, MTÜ
2011-2013	Vanaküla-Holvandi külakeskuse hoone juurdeehituse rekonstrueerimine käsitöö, kunsti- ja huviringide töötubadeks, ning II korruse õppetoa sisustamine inventariga.	Põlva vald, Fondid, külaelanikud, MTÜ
2011-2013	Vanaküla-Holvandi külakeskuse olemasoleva hoone välisfassaadi renoveerimine (soojustamine). Vana amortiseerunud eterniitkatuse väljavahetamine	Põlva vald, Fondid, külaelanikud, MTÜ
2011-2015	Lutsu oja puhastamise uuringuprojekti tellimine (Kauksi veskitammi taastamise võimalikkus)	Põlva vald, Fondid, külaelanikud, MTÜ
2011-2013	Lasteringidele juhendaja leidmine	Põlva vald, Fondid, MTÜ, seltsing
2009	Holvandisse korrusmaja juurde väikelastele mänguväljaku ehitamine	Põlva vald; Holvandi korrusmaja elanikud

2011-2013	Matkaraja rajamine	Põlva vald, Fondid, külaelanikud, MTÜ
2011-2012	Külakeskusesse helitehnika ja videotehnika soetamine	Põlva vald, Fondid, külaelanikud, MTÜ

5. ARENGUKAVA ELLUVIIMINE

4.1 Arengukava elluviimine, seire ja hindamine

Arengukava viiakse ellu Põlva valla, MTÜ Vanaküla-Holvandi Külaseltsi, Seltsing Virmalis'e ning külaelanike koostöös.

Küla eestvedajate põhiülesandeks on arengukava rakendamisel koordineerida tegevusi ettevõtjate, kohalike elanike, vallavalitsuse ja teiste institutsioonide vahel.

Arengukava täitmist kontrollitakse ja hinnatakse vähemalt iga kolme aasta pärast. Selleks korraldatakse külakoosolek, kuhu kaasatakse külaelanikud, MTÜ ja seltsingu liikmed ning Põlva vald. Koosolekul tehakse kokkuvõtte ja antakse hinnang arengukava raames tehtud töödele, vaadatakse läbi arengukava ja vajadusel viiakse sisse muudatused.

4.2 Küla arengukava seos valla arengukavaga

Vanaküla-Holvandi küla arengukava koostamisel on lähtutud Põlva valla arengukavast aastateks 2004-2015.

Arengukava esitatakse Põlva Vallavalitsusele 2009.a. jaanuaris läbivaatamiseks ja kinnitamiseks. Vajadusel viiakse sisse muudatused iga aasta, mis tagab kooskõla kahe arengukava vahel.

KOKKUVÕTE

Vanaküla ja Holvandi küla arenguks on loodud MTÜ Vanaküla-Holvandi Külaselts ja Seltsing Virmalis'e. Külas elavad aktiivsed inimesed, kellel on suur huvi ühistegeliku elu järele.

Vanaküla ja Holvandi külas on olemas raamatukogu/külakeskus, kus on alustatud vabaaja veetmise võimaluste väljaehitamiseks. Külakeskus on suurepärase koht huviringide tegevuseks ja erinevate ürituste korraldamiseks. Külas on ilusad looduslikud olud ning kultuurimälestised, mis on suureks potentsiaaliks turismi arendamisel.

Käesolevas arengukavas on kirjeldatud küla hetkeolukorda, koostatud SWOT analüüs, visioon ja eesmärgid, tegevuskava ning kirjeldatud arengukava elluviimist. Püstitatud eesmärgid ja tegevuskava on realselt ellu rakendatavad, kui toimub aktiivne koostöö Põlva valla, MTÜ Vanaküla-Holvandi Külaseltsi, Seltsing Virmalis'e ning külaelanike vahel. Arengukava täitmine tagab Vanaküla ja Holvandi küla elanike heaolu. Arengukava täitmist tuleb aegajalt hinnata ning arengukava täiustada.

Lisa 1. Vanaküla ja Holvandi küla aerofoto

Lisa 2. Kultuurimälestiste kaart